

let med de respektive hjemmestyre siden da. Og det, der ligger her, er altså resultatet af den forhandling.

Så jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og håber, at forslaget vil kunne vedtages i denne folketingssamling.

Kl. 13.35

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg har bare et enkelt spørgsmål til statsministeren i forbindelse med bemærkningerne til lovforslaget, hvor der står et sted:

»Der vil dog kunne tænkes også fremover at opstå tilfælde, hvor Danmarks deltagelse fuldt ud er dækket af EU, og hvor Kongeriget Danmark for så vidt angår Grønland derfor vil kunne optræde som en selvstændig part i medfør af fuldmagten.«

Jeg forstår godt, at det også er en situation, man ofte har nu, at Danmark og Grønland så at sige kan komme til at sidde på hver sin side af et forhandlingsbord, men er det noget, som på en eller anden måde er en foruroligende tanke? Vi skal ud i nogle teorier selvfølgelig, hvor det kunne tænkes, at der ville blive uenighed om, hvor man står, og at vi sådan set sidder og er modpart til Grønland.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, det er ikke nogen foruroligende situation. Men vedrørende forholdet til Grønland og Færøerne i relation til specifikt den nye EU-traktat, kan jeg henvise til den redegørelse, som er udarbejdet af Udenrigsministeriet i samarbejde med landsstyrene på Færøerne og i Grønland, hvor det er udførligt beskrevet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes ikke rigtig, jeg fik noget svar på, hvad begrundelsen er for, at det haster sådan med at få vedtaget det her.

Det bliver jo fremsat nu og førstebehandlet på et tidspunkt, hvor der stort set ikke er nogen tid til udvalgsbehandling, hvis det skal nå at blive vedtaget inden sommerferien. Og det er blevet hastebehandlet i Grønlands Landsting, så det har krævet dispensation fra fristerne for at kunne behandle det så hurtigt.

Jeg synes, det kunne være rart at høre: Hvad er begrundelsen for, at det har skullet gå så stærkt med dette lovforslag?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg skal ikke på nogen måde blande mig i sagsbehandlingen i Grønland og på Færøerne. Jeg kan kun konstatere, at der er udtrykt et ønske fra grønlandsk og færøsk side om, at lovforslagene kunne vedtages inden sommerferien.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Men det er jo statsministeren, der startede med at fremsætte forslaget for Grønland, som så udløste stor debat, fordi det også ville få betydning for Færøerne, og så måtte man have behandlingen på Færøerne også og få en grundigere drøftelse af det. Kunne statsministeren ikke fortælle lidt om, hvorfor det har været så vigtigt at få det her så hurtigt igennem, at man ikke kunne afvente, at der var ordentlig tid til grundig behandling i alle tre parlamenter?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen jeg synes faktisk, at der har været meget lang tid til en grundig debat om det her. Som sagt er det jo lang tid siden, at jeg har annonceret muligheden for en sådan lovgivning. Det har så været drøftet indgående både i Grønland og på Færøerne, så der er jo slet ikke tale om nogen hastebehandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 171: Forslag til lov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen). (Fremsat 17/5 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Pia Larsen (V):

Dette lovforslag er enslydende med det tilsvarende lovforslag for Grønland, L 168.

I Venstre betragter vi denne dag som noget nær historisk i relation til udviklingen af rigsfællesskabet mellem Færøerne, Grønland og Danmark. Det har i mange år været praksis, at Færøerne sammen med udenrigsministeren har deltaget i forhandlinger om folkeretlige spørgsmål, en praksis, som vi nu ønsker at gøre til lov ved at give Færøerne mulighed for at forhandle og indgå folkeretlige aftaler med andre stater og internationale organisationer på områder, der ikke omhandler det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område.

Jeg har bemærket, at forslaget i første omgang gav en del uro på Færøerne, angiveligt mest fordi dele af det politiske miljø på Færøerne havde fået den opfattelse, at Grønland fremover skulle kunne bestemme over Færøerne, hvilket naturligvis ikke er tilfældet. Kravet om, at Færøerne og Grønland skal handle i forening, gælder kun, hvis begge lande har interesser i den pågældende sag eller aftale, idet Færøerne og Grønland som en del af Kongeriget Danmark skal handle som én stat.

Lovforslaget er blevet sprogligt tilrettet, så det nu præciserer, hvordan disse situationer skal fortolkes.

Jeg har noteret mig, at et stort flertal i Lagtinget har vedtaget den færøske del af denne lovgivning.

I Venstre ser vi en naturlig sammenhæng mellem fremsættelsen og vedtagelsen af dette lovforslag og det lovforslag, vi skal behandle efter dette, forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder. Begge lovforslag moderniserer og opdaterer rigsfællesskabet og styrker Færøernes selvstændighed inden for rigsfællesskabet.

Kl. 13.40

Jeg er bekendt med, at et mindretal i Lagtinget ikke er enig heri, og inden uvejret muligvis bryder løs over mig som Venstres ordfører, skal jeg stiltfærdigt minde om den kendsgerning, som statsministeren utallige gange har givet udtryk for: Det færøske folk kan selv bestemme, hvad de vil. Hvis det færøske folk vil løsrives fra rigsfællesskabet, vil den danske regering ikke – og

formentlig heller ikke Folketinget – modsætte sig det. Med andre ord: Færøerne kan få det præcis, som man ønsker det. Man skal bare selv træffe beslutningen, det kan ikke delegeres til Folketinget.

Venstre kan varmt støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil spørge Venstres ordfører, fru Pia Larsen, om det egentlig er Venstres mening, at Færøerne ikke bør være helt selvstændige, altså om man virkelig ønsker, at Færøerne bliver fastholdt i det her såkaldte rigsfællesskab.

Så vil jeg spørge, når man nu i dette lovforslag taler om ligeværdige parter: Er det så ligeværdige parter, når det i lovforslaget siges, at Færøerne ikke kan lave egne aftaler, men kun på vegne af riget, at man skal spørge Danmark både før, efter og under en forhandling, at Færøerne ikke kan træffe afgørelser på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område, og at Danmark kan opsige de aftaler, som Færøerne laver? Er det udtryk for ligeværdige parter i et fællesskab?

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Som jeg sagde i min ordførertale, er det måske mindre væsentligt, hvad Venstre mener. Det væsentlige i det her forhold er, hvad den færøske befolkning ønsker. Men det er ingen hemmelighed, at Venstre holder meget af rigsfællesskabet, og vi er meget glade for, at Færøerne stadig væk er med i rigsfællesskabet så vel som Grønland. Men det vigtigste er, hvad den færøske befolkning ønsker, og det er derfor, vi gang på gang siger, at det færøske folk bestemmer selv. Så jeg synes ikke, at der er nogen grund til at gå dybere ind i den sag.

Jeg mener helt klart, at den udvikling, vi ser i dag, i kraft af det her lovforslag øger Færøernes selvstændighed.

Det kan ikke være sådan, at det er lidt op til tilfældighederne, om man nu kan blive inddraget i en forhandling med andre stater om nogle områder, som er meget væsentlige for Færøerne, eller om man, som der står et eller andet sted, har haft svært ved at få svar fra Udenrigsministeriet. Nu ligger det i fuldstændig faste rammer, fordi det bliver vedtaget ved lov, håber jeg, og det må helt klart være til gavn for Færøerne. Og hvis Færøerne ønsker at gå videre i selvstæn-

dighedsprocessen, ja, så har jeg svaret på spørgsmålet lige før.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret.

Nu kaldte ordføreren det her for en historisk dag. Vil det sige, at det her er det, som man mener kan blive modellen i mange år fremover, og at hvis man skal videre end det her, hvis Færøerne virkelig skal kunne varetage sine egne interesser i verden, så skal man altså det, som ordføreren kalder løsrive sig, opnå fuld selvstændighed?

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg håber, den her lov kan holde i mange år for nu at sige det sådan. Jeg synes, det er en rigtig god løsning, man har fundet frem til her. Men det er klart, at hvis Færøerne vil videre i selvstændighedsprocessen – og der mener jeg, som jeg kan se det for mig nu, at næste skridt vil være en løsrivelse fra rigsfællesskabet – skal man bare sige til, så starter regeringen med landsstyret, går jeg ud fra, forhandlinger om, hvordan det så eventuelt skal sættes sammen. Men jeg synes, at som det er nu, er det en rigtig god model, vi har fundet her.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Der har jo været uenigheder på Færøerne, som ordføreren også er inde på. Hvis det nu under udvalgsarbejdet viser sig, at mindretallet på Færøerne har ret i, at denne lov fører til indskrænkninger i Færøernes rettigheder i forhold til, hvordan situation er i dag, vil Venstre så være indstillet på at lave de ændringer af loven, der måtte til, for at sikre at der ikke sker en indskrænkning af Færøernes mulighed for at indgå aftaler i forhold til den situation, der er i dag?

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Nu er det sådan, at Venstre har stor respekt for Lagtingets arbejde, og man har i lørdags vedtaget en fuldstændig enslydende lov i Lagtinget på Færøerne, og den er oversendt fra lagmanden til den danske regering, til statsministeren, og derfor går jeg ud fra, at man på Færøerne har et stærkt ønske om, at den lov vedtages i den form, den har nu.

Man skal jo aldrig sige aldrig, men jeg kan ikke på nogen måde forestille mig, at der skulle dukke nogen ting op, som ikke allerede har været drøftet, og jeg er sikker på, at vi også her i Folketinget ville have hørt om det fra Færøerne, hvis der var sådan nogle løse ender, som fru Line Barfod omtalte.

Kl. 13.45

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg vil meget gerne sige tak til Venstres ordfører for det tilsagn, som hun giver, om, at det færøske folk får det, som det vil. Det er også det, som statsministeren har sagt flere gange, og det vil jeg meget gerne kvittere for.

Det, som skal til, er selvfølgelig en beslutning på Færøerne. Det er jeg helt enig i, og jeg er også helt enig i, at dette forslag er til gavn for det færøske folk.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg er meget glad for, hr. Anfinn Kallsbergs bemærkninger, for de er jo med til at understrege, hvad der måske også er væsentligt for debatten her i Folketingssalen, at der er et stort flertal i Lagtinget, der i lørdags har vedtaget et lovforslag, som svarer til det, vi førstebehandler nu.

Jeg håber, at forløbet af behandlingen af sagen her kan være parallelt med det forløb, der har været på Færøerne.

Formanden:

Tak til fru Pia Larsen. Så er det hr. Frank Jensen som ordfører.

Frank Jensen (S):

I Socialdemokratiet er vi stærkt tilfredse med, at vi i dag kan behandle dette lovforslag om Færøernes landsstyres muligheder for at kunne indgå folkeretlige aftaler, og at vi kan forhandle det parallelt med et tilsvarende lovforslag for det grønlandske landsstyre.

Den 16. marts i år skrev Socialdemokratiets daværende gruppeformand, fru Pia Gjellerup, til statsministeren, at man ønskede en parallelitet i åbningen af denne her fuldmagtsbestemmelse for Grønland og Færøerne, og vi glæder os over, at det er lykkedes for regeringen at indgå en aftale med Færøernes landsstyre, og at et lagtingsflertal her for ganske nylig tilsluttede sig lovforslaget.

Med henvisning til min ordførertale for L 168 skal jeg således på Socialdemokratiets vegne give udtryk for, at vi kan tilslutte os lovforslaget, og at vi vil bidrage til en positiv udvalgsbehandling.

Det er klart, at vi fuldt og helt deler det synspunkt, at det færøske folk har sin egen selvbestemmelsesret. Hvis man ønsker suverænitet, kan man få den. Vi er til gengæld i Socialdemokratiet meget store tilhængere af at have et tæt samarbejde mellem Færøerne, Grønland og Danmark i det partnerskab, vi har, som vi kalder rigsfællesskabet. Det vil vi værne om.

Men det er lige så klart, at ønsker man suverænitet på Færøerne, så er det en afgørelse, der helt og aldeles ligger hos den færøske befolkning. Vi ser lovforslaget her som et skridt i en videreudvikling af de hjemmestyreforhold, som gør sig gældende også for det færøske folk.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Først af alt skal jeg sige tak til ordføreren for, at Socialdemokratiet forsøgte at få en forhandlingsmulighed for det færøske landsstyre. Jeg beklager bare, at resultatet faktisk blev endnu værre end det, der lå forud, men det kan vi lade ligge lige nu.

Det, jeg ville spørge Socialdemokratiets ordfører om, er: Danmark er jo inde i en proces, hvor man også lægger, kan man sige udenrigsministerielle kompetencer til EU. Hvad er det, der forhindrer, at man også lægger en virkelig kompetence til Færøerne og ikke bare denne her med at handle på rigets vegne, Danmark er ét subjekt osv.? Hvad er det, der forhindrer, at man, når man lægger kompetencer til EU, ikke også kan lægge den samme kompetence til at handle selvstændigt til Færøerne?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Nu kan man jo ikke sammenligne de to forhold, som hr. Høgni Hoydal gør, men vi gør jo det med lovforslaget her, at vi går et skridt videre end den praksis, der har udviklet sig, så det færøske landsstyre har en selvbestemmelsesret til at kunne indgå folkeretlige aftaler. Det synes vi er et skridt i den rigtige retning, et skridt, som jo ikke begrænser os i at kunne tage yderligere et skridt til at udvikle hjemmestyreordningen. Vi har et punkt senere på dagsordenen, som jo er et meget, meget stort skridt til at overdrage selvbestemmelsesret til de færøske politikere, til de

færøske myndigheder til at kunne overtage nye områder som hjemmestyreanliggender.

Forslaget her om de udenrigspolitiske anliggender ser vi som et skridt i den rigtige retning.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Jeg forstår ikke helt den holdning, at det her skulle være et yderligere skridt.

Som jeg læser denne lovgivning – jeg skal komme ind på det senere – så er den en begrænsning på næsten alle områder. Altså, hvis Færøerne indgår en aftale, så er det på Danmarks vegne, Danmark kan opsigte aftalen, den må ikke stride imod danske interesser, og hvis Færøerne og Grønland har en fælles interesse, så skal man lave det i fællesskab, ellers sker der ikke nogen ændring.

KL 13.50

Jeg har meget svært ved at se, hvad der egentlig er nyt i denne lovgivning i forhold til den praksis, der har udviklet sig. Kunne ordføreren gøre det spørgsmål lidt klarere for os?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg er helt enig med det flertal i det færøske Lagting, som også har set lovforslaget her som en videreudvikling af den praksis, vi har, som jo altså er foregået ved, at der konkret er givet en bemyndigelse fra det danske Udenrigsministerium til Færøerne til at kunne indgå en folkeretlig aftale med en international organisation eller et andet land.

Nu er det en selvbestemmelsesret, der ligger hos det færøske landsstyre til konkret på baggrund af denne generelle bemyndigelseslov at kunne indgå folkeretlige aftaler. Det forudsætter naturligvis, at der er en tæt kontakt med danske myndigheder, for det færøske landsstyre kan jo i respekt for grundloven og grundlovens § 19 ikke handle på rigets vegne. Det skal jo altså ske ved den bemyndigelse. Ellers er det jo den danske regering, der i udenrigspolitiske anliggender handler for riget.

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg vil også meget gerne benytte lejligheden til at takke hr. Frank Jensen for tilsagnet om, at det er det færøske folk, der har selvbestemmelsesretten, og at man får det, man vil. Det er meget vigtigt i denne sag, for hele retorikken går jo ud på, at med vedtagelse af dette forslag har man

afskåret sig fra sin selvbestemmelsesret, og det er helt forkert efter min mening.

Jeg er helt enig i og vil meget gerne kvittere for, at dette forslag går i den samme retning, nemlig mod større selvbestemmelse for Færøerne.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Det er fuldstændig klart for Socialdemokratiet, at selvbestemmelsesretten ligger hos det færøske folk. Ønsker man suverænitet, at træde ud af rigsfællesskabet og dermed også af grundloven, jamen så er det en beslutning, der ligger helt og aldeles hos det færøske folk. Det vil vi respektere. Men det fjerner ikke det, at vi i Socialdemokratiet er glade for rigsfællesskabet, vi er glade for det partnerskab, vi ser rigsfællesskabet som et udtryk for, det er vi historisk, det er vi mellemfolkeligt, vi er glade for de meget tætte bånd og relationer, der er mellem det færøske folk og det danske folk.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er behandlingen jo gået meget stærkt på Færøerne. Hvis det nu viser sig under udvalgsbehandlingen her i Folketinget, at mindretallet på Færøerne har ret i, at der sker nogle indskrænkninger i de muligheder, Færøerne i dag har for at indgå aftaler, vil Socialdemokraterne så være åbne over for at se på nogle ændringsforslag, der så kunne forhandles med Færøerne for at sikre, at vi ikke indskrænker i forhold til den situation, der er i dag?

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Nu har jeg jo læst den betænkning, der er afgivet til Lagtinget. Jeg har svært ved at se, at der her skulle være tale om en indskrænkning af handlemulighederne i udenrigspolitiske anliggender for det færøske landsstyre.

Jeg ved ikke, hvordan fru Line Barfod vil overbevise os i Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg om de forhold, som fru Line Barfod spørger mig om her, men vi tillægger det overordentlig stor betydning, at et flertal i det færøske Lagting har tilsluttet sig lovforslaget.

Når vi kender de konkrete forhold, der har været, den praksis, der har været mellem danske myndigheder og færøske myndigheder i udenrigspolitiske anliggender, så læser vi det her som en klar videreudvikling af den praksis og

på mange strækninger en kodificering af den praksis, og det er vi godt tilfredse med.

Jeg ved ikke, om spørgeren her har en konkret anledning til at sige, at der skulle her være tale om indskrænkninger. Jeg har svært ved at se dem.

Formanden:

Tak til hr. Frank Jensen. Så er det hr. Søren Espersen som ordfører.

Søren Espersen (DF):

Jeg vil også gerne, som jeg gjorde ved det sidste lovforslag, understrege Dansk Folkepartis varme. Vi er varme tilhængere af rigsfællesskabet, og vi ser det gerne fortsat mange, mange år fremover.

I øvrigt vil jeg ikke føje ret meget til det, jeg sagde i forbindelse med lovforslag nr. L 168. I modsætning til Grønland var der jo ikke enighed i det færøske landsstyre, ved vi, men alligevel var der jo et stort flertal for.

Kl. 13.55

Jeg vil understrege, som også flere af ordførerne her inden mig har gjort, at det er Færøerne, der selv bestemmer deres egen skæbne og selv må komme til enighed om, hvad det er, de vil. Jeg ser det her som en vældig stor udvikling for Færøerne på vej mod langt større selvbestemmelse.

Vi støtter lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg hæftede mig ved, at under det forrige lovforslags behandling nævnte hr. Søren Espersen, at det var meget vigtigt, at det var fastslået i lovgivningen, at den danske stat bevarede de udenrigspolitiske beføjelser, og at man ikke kunne stride imod danske interesser.

Er det også gældende her for Færøerne? Hvorfor er det så vigtigt, at Færøerne ikke kan gå sine egne veje i udenrigspolitisk sammenhæng?

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Som sagt eksisterer rigsfællesskabet jo også i grundloven. Jeg ser i øvrigt også vedtagelsen i det færøske Lagting som en understregning af, at grundloven eksisterer, at vi har et rigsfællesskab, og at der er ting, blandt andet udenrigspolitikken og sikkerhedspolitikken, der ligger her i

salen. Jeg tror i øvrigt, det er til Færøernes fordel, at det fortsætter.

Der er jo heller ikke, som vi også talte om tidligere, et flertal på Færøerne for det modsatte synspunkt, nemlig det, som hr. Høgni Hoydal giver udtryk for.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Jeg hæftede mig også ved, at hr. Søren Espersen understregede det her med, at sikkerheds- og forsvarspolitikken ikke måtte være andet end et dansk anliggende i Dansk Folkepartis optik.

Nu har man snakket meget om selvbestemmelse, indflydelse, ligeværdighed osv. Hvad synes hr. Søren Espersen om, at for snart halvandet år siden vedtog det færøske Lagting enstemmigt, at man ikke ville have dansk militærlovgivning i kraft på Færøerne? Det blev sat i kraft alligevel, altså imod et enigt Lagting. Vil man også respektere en enighed i det færøske Lagting, når man nu siger, man vil respektere et flertal i det færøske Lagting, når det gælder disse spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Vi har sagt, som jeg også ved statsministeren har sagt, at Færøernes fremtid og Færøernes skæbne ligger på Færøerne.

Med hensyn til det sikkerhedspolitiske vil jeg tillade mig at betvivle, at Færøerne i den nuværende situation vil kunne opretholde den nødvendige sikkerhed. Der er et gammelt ordsprog, der siger, at i et land har man altid en hær, enten sin egen eller en andens.

Jeg mener, at det er til Færøernes store fordel, at det gode samarbejde, vi har militært, sikkerhedspolitisk og udenrigspolitisk de tre lande imellem, fortsætter.

Formanden:

Tak til hr. Søren Espersen. Så er det hr. Christian Wedell-Neergaard som ordfører.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Forslaget er et resultat af forhandlingerne mellem regeringen og Færøernes landsstyre.

Forslaget har til formål at give Færøerne en udtrykkelig og generelt formuleret ret til at forhandle og indgå folkeretlige aftaler med fremmede stater og internationale organisationer inden for en række sagsområder, der er overtaget

fuldt ud af de færøske myndigheder. Det kan vi Konservative støtte.

Vi finder det rigtigt, at regeringen ønsker at søge rigsfællesskabet moderniseret og inddrage Færøerne i udenrigspolitiske beslutninger, der særligt vedrører dem. Vi finder også, at det er rigtigt, at Færøerne selv i stigende grad kan varetage deres egne internationale interesser.

På visse forvaltningsområder i forhold til nærtstående lande har der udviklet sig en praksis, og det er, at Færøerne har forhandlet helt selvstændigt uden information til Udenrigsministeriet. Det er en naturlig udvikling i forholdet til Færøerne inden for rammerne af grundlovens § 19, som fastlægger, at ingen enkeltdele af kongeriget har en selvstændig kompetence inden for det udenrigspolitiske område.

Det vil derfor kræve en grundlovsændring, hvis Færøerne statsretligt skulle have adgang til på egne vegne at forhandle i mellemfolkelige anliggender. Opgaven har jo derfor været inden for denne ramme at finde en løsning, og det synes jeg er lykkedes godt med dette forslag.

KL 14.00

Det er muligt at bemyndige det færøske landsstyre til at forhandle inden for sagsområder, hvor landsstyret har den lovgivende og administrative kompetence. Der er tale om bilaterale aftaler, som alene vedrører færøske forhold og ikke skal gælde for Danmark. Bemyndigelsen skal anvendes inden for fiskeri, handelsforhold, dobbeltbeskatning, kultur og forskning, undervisning, sociale forhold, sundhed, miljø m.v.

Vi Konservative finder det rigtigt med en modernisering, og vi finder den modernisering, man her præsenterer, god, ordentlig, retfærdig og nødvendig.

Vi støtter rigsfællesskabet, men vi lytter jo til enhver tid til Færøernes ønsker, som det også er sket med dette forslag. Vi synes, at der er opnået et godt resultat, som også vil være til gavn for udviklingen på Færøerne, og vi kan derfor tilslutte os forslaget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Den konservative ordfører var inde på grundlovens begrænsninger. Jeg må sige, at jeg slet ikke er enig i, at den danske grundlov sætter begrænsninger for det færøske folks handlemuligheder.

Jeg forstår stadig væk ikke, hvordan man konsekvent kan henvise til grundlovens § 19, når det gælder Færøerne, mens man ikke har

problemer med at give udenrigspolitisk kompetence til EU, uden at det forudsætter en grundlovsændring. Jeg har ikke forstået, hvorfor det skal være forskelligt, når det gælder om at give kompetencer til Færøerne og give kompetencer til EU.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg synes ikke, at de to spørgsmål kan sammenlignes. Forholdet mellem Færøerne og grundlovens § 19 er jo lagt fast, og her har man så inden for den ramme fastlagt en administrationspraksis, som i øvrigt har udviklet sig over tid og dermed skabt en vis præcedens, som nu er indarbejdet i dette lovforslag. Det synes jeg er yderst fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Hogni Hoydal (TF):

Jeg er enig med ordføreren i, at der har udviklet sig en praksis. Men hvis vi havde lyttet til de danske grundlovsfortolkninger, der blev lagt til grund, dengang man begyndte på det, ville man ikke have kunnet gøre det.

Jeg må spørge en gang til: Hvad er det egentlig i den danske grundlov, der siger, at man ikke kan give kompetence til de færøske myndigheder, altså til at handle helt selvstændigt, også på egne vegne, når man kan gøre det over for EU? Det har jeg aldrig fået noget svar på, og jeg vil gerne spørge en gang til.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg må gentage, at det ikke kan sammenlignes, og at den grundlovsfortolkning, der er lagt ind her, jo er den grundlovsfortolkning, som regeringen har lagt til grund for hele dette forslag. Det er en grundlovsfortolkning, som jeg har gennemlæst, og som jeg er enig i.

Formanden:

Den næste ordfører er hr. Niels Helveg Petersen, når vi tager det i den rigtige rækkefølge.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan varmt tilslutte sig forslaget. Kernen i forslaget er jo, og jeg citerer fra forslagets § 1:

»Færøernes landsstyre kan med fremmede stater og mellemfolkelige organisationer for-

handle og indgå folkeretlige aftaler, herunder forvaltningsaftaler, som fuldt ud angår overtagne sagsområder.«

Det er kernen i dette forslag. Det er en tydeliggørelse, en klargørelse af en ret, som Færøerne her får ved lovforslaget.

Hvordan man kan konstruere dette som en indskrænkning i Færøernes handlemuligheder har jeg altså ingen mulighed for at indse. Der er tale om en tydeliggørelse og en klargøring af en stilling, af en situation, og ikke en indskrænkning. Lagtingets betydelige flertal har da også fornuftigvis givet deres tilslutning til en sådan fortolkning.

Det fremgår også klart af lovforslaget i § 1, stk. 4, at folkeretlige aftaler, der vedrører forsvars- og sikkerhedspolitik, eller aftaler, som gælder for Danmark som helhed, eller som forhandles inden for en mellemfolkelig organisation, som Danmark er medlem af, ikke er omfattet af dette forslag.

Så jeg synes, at der er gjort meget rent og klart op med, hvad forslaget vedrører, og hvad det ikke vedrører.

Kl. 14.05

Jeg vil så gerne på Det Radikale Venstres vegne understrege, at det, hvis der på Færøerne er et politisk ønske blandt færingerne om, at Færøerne skal være selvstændigt, selvfølgelig er Færøernes egen beslutning. Det har skiftende danske regeringer givet til kende, og det vil jeg også på Det Radikale Venstres vegne give til kende. Vi lægger meget vægt på, at et flertal i Lagtinget på Færøerne har givet sin tilslutning til dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg vil gerne kvittere for det sidste, som hr. Niels Helveg Petersen kom ind på, netop dette med det færøske folks ønske om selv at bestemme sin fremtid. Det vil jeg meget gerne kvittere for og takke for. Ting ændrer sig, og det er bare godt. Tak for det.

Niels Helveg Petersen (RV):

Tak til hr. Anfinn Kallsberg for bemærkningerne. Der var jo ikke et indviklet spørgsmål at besvare, men jeg bekræfter, hvad jeg i øvrigt sagde i min ordførertale om det færøske folks ret til at bestemme.

(Kort bemærkning).

Hogni Hoydal (TF):

Nu citerede hr. Niels Helveg Petersen fra lovforslagets tekst, og han citerede § 1. Jeg vil da spørge, om han ikke også vil citere de næste stykker i paragraffen?

Der står, at man kan indgå nogle aftaler, men så kommer alle forbeholdene, nemlig at det ikke gælder på områder, hvor Færøerne og Grønland har fælles interesser. Det har vi på mange, mange områder.

I stk. 4 står der, at det ikke gælder folkeretlige aftaler, som kan være forsvars- og sikkerhedspolitikken – det var ordføreren inde på – og heller ikke folkeretlige aftaler, som skal gælde for Danmark, eller som forhandles inden for en organisation, som Danmark er medlem af. I stk. 5 står der, at Danmark bevarer sine beføjelser til at kunne opsige de aftaler, som Færøerne måtte indgå.

Hvis ordføreren ville tage de stykker i paragraffen med, tror jeg, at han ville være mere tilbøjelig til at se, hvad det er for nogle indskrænkninger, der er i denne lovgivning.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

De indskrænkninger, der i denne lovgivning, følger jo allerede af den danske grundlov. Det er ikke nye indskrænkninger, der her kommer til udtryk i forhold til Færøerne.

Det er klart nok, som det står i stk. 4, at grundloven er sådan indrettet – det er jo også citeret udførligt i bemærkningerne – at det er den danske regering, der handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender. Sådan er det forud for vedtagelsen af denne lov, og sådan er det efter vedtagelsen af denne lov.

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Som det fremgik af min ordførertale under det tidligere punkt på dagsordenen, L 168, er det for SF meget afgørende, at der i Grønland var enighed i parlamentet om, at man skulle gå ind for lovforslaget.

I modsætning til det lovforslag, vi lige har behandlet, altså L 168, er der en lidt anden situation på Færøerne, for her er der ikke fuld enighed i Færøernes parlament, Lagtinget. Et mindretal er, som det også er fremgået af debatten her i

dag, nervøs for, at det ville kunne indskrænke Færøernes selvstændighed.

Jeg skal ikke her på stående fod tage stilling til, om det er en bekymring, der er belæg for, eller det ikke er. Men jeg vil godt sige, at SF vil gå ind i udvalgsarbejdet med åbent sind og høre på, hvad der er af bemærkninger til det, og ud fra det tage stilling til, hvordan vi vil forholde os til lovforslaget.

Afslutningsvis vil jeg godt sige, at jeg synes, at det er beklageligt, at der ikke har været tid nok til en ordentlig folkelig debat på Færøerne. Jeg forstår ikke helt, hvorfor det har været nødvendigt med dette hastværk.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg vil lige spørge hr. Kristen Touborg: Hvad er det for nogle dele af forslaget, som SF er betænkelig ved, og som vi efterfølgende skal kigge på?
Kl. 14.10

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Som jeg tror, at det fremgik af min ordførertale, var det sådan set ikke SF, der udtrykte betænkeligheder. Vi har hørt, at man fra mindretallet på Færøerne udtrykker betænkeligheder. Der har vi det sådan, at vi synes, at det er en god ting, at demokratiet og folkestyret arbejder sådan, at man hører på hinanden og så træffer en beslutning, efter at man har hørt disse argumenter frem og tilbage.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Sådan som jeg hørte det, og jeg håber også, at jeg har forstået det rigtigt, kunne hr. Touborg på SF's vegne give fuld tilslutning til det lovforslag, vi behandlede under det tidligere punkt om Grønlands landsstyres muligheder for at indgå folkeretlige aftaler, altså at der var en klar tilslutning fra SF's side. Når det derimod drejer sig om L 171, som indholdsmæssigt er fuldstændig parallelt med L 168, var der tvivl i SF's folketingsgruppe.

Kan det føre frem til, at SF's folketingsgruppe ender med at stemme for folkeretlige aftaler for Grønland, men ikke tilsvarende for Færøerne? Kunne man forestille sig den lidt, synes jeg, groteske situation, at SF's folketingsgruppes beslutning kunne falde ud på den måde?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Vi ønsker at have en åben debat på udvalgs møderne, og så vil vi tage stilling, når vi har haft det lovgivningsarbejde.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Det lyder nærmest, som om hr. Kristen Touborg insinuerer, at den behandling af det her lovforslag ikke er foregået på fuld demokratisk og korrekt måde på Færøerne. Vil hr. Kristen Touborg bekræfte, at det her er foregået fuldstændig efter bogen, og at der er et meget stort flertal på Færøerne bag det her lovforslag?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg ved ikke, om det er sådan, at Dansk Folkepartis ordfører har svært ved at forstå min dialekt, men jeg tror ikke, at det fremgik sådan, som hr. Søren Espersen udlægger det nu.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg forstår fuldt ud dialekten. Jeg kommer selv fra Himmerland, og mine forfædre kommer fra det midtjyske område, så jeg forstår alt, hvad der bliver sagt. Det er også det, der foruroliger mig lidt.

Jeg vil gerne bede hr. Kristen Touborg om præcis at anvise, hvor det er i det her lovforslag, at der er ting, som SF ikke kan stå inde for.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det spørgsmål mener jeg sådan set at jeg har svaret på én gang. Vi har et åbent forhold til demokratiet og folkestyret. Vi vil gerne høre, hvad mindretallet på Færøerne ønsker, og hvad de har af betænkeligheder. Det er baggrunden for, at vi godt vil forholde os til på det tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg har meget respekt for åbne sind, også hr. Kristen Touborgs åbne sind, selv om det altså til syvende og sidst ikke er det åbne sind, der kommer til afstemning her i Folketingssalen. Det er jo det, der er problemet.

Hr. Frank Jensen spurgte, om man i SF kunne forestille sig at gennemføre loven, for så vidt angår Grønland, men ikke gennemføre den, for så

vidt angår Færøerne. Det fik vi ikke noget klart svar på.

Jeg vil spørge om noget andet: Kunne man i SF forestille sig, at der blev gennemført ændringer, for så vidt angår Færøerne, men at den grønlandske lovgivning blev gennemført uændret? Ville det være hensigtsmæssigt at få en forskellig tilstand for de to dele af rigsfællesskabet?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Man kan forestille sig så meget, så jeg skal ikke her tage stilling til en endelig afgørelse af det. Jeg ønsker at høre, hvad der sker i udvalgsbehandlingen.

Formanden:

Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten mener vi i høj grad, at det er op til det grønlandske og det færøske folk hver for sig selv at bestemme, i hvilket omfang de ønsker øget selvstændighed, og i hvilket omfang de også en dag måtte ønske fuld selvstændighed fra rigsfællesskabet. Det synes vi er et meget vigtigt princip at holde fast i. Vi har normalt også den holdning, at vi følger det, hvis der kommer en indstilling fra det grønlandske parlament eller fra det færøske parlament om, at de ønsker nogle bestemte regler vedtaget.

Med dette forslag – ligesom det, vi behandlede lige før fra Grønland – er tingene gået utrolig stærkt, og vi kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor det her skal hastes så hurtigt igennem i de tre parlamenter. Vi håber, at vi her i Folketinget kan sætte hælene lidt i og ordentligt få belyst de spørgsmål, der er rejst om, hvorvidt dette forslag indskrænker Færøernes mulighed for at indgå folkeretlige aftaler i forhold til den praksis, der hidtil har udviklet sig. Det synes vi er ret afgørende at få ordentligt belyst, før vi kan tage endelig stilling til forslaget.

Kl. 14.15

Hvis det måtte vise sig, at det er korrekt, at der er begrundet tvivl om, hvorvidt forslaget indskrænker Færøernes muligheder i forhold til i dag, mener vi, at man må prøve at tage en forhandling med Færøerne for at se på, om der så skal laves nogle ændringer i lovforslaget, før vi endelig vedtager det, for at sikre, at der ikke sker indskrænkninger i forhold til i dag.

I den udvalgsbetænkning, der ligger fra arbejdet i det færøske parlament, er der en række

betæneligheder fra mindretallet. Noget af det, som jeg bl.a. har bidt mærke i, er, at den vedtagelse, som et enigt Lagting på Færøerne tidligere kom med, om, at man ønskede optagelse som selvstændig part i Nordisk Råd, muligvis ikke ville have været mulig, hvis dette lovforslag havde været i kraft på det tidspunkt.

Det synes vi er ret væsentligt at få belyst nærmere under udvalgsarbejdet, ligesom det punkt, som hr. Høgni Hoydal var inde på tidligere i debatten om § 1, stk. 5, nemlig hvad der ligger i, at Danmark har mulighed for at ophæve en aftale, som Færøerne har indgået. Det ønsker vi også at få nærmere belyst under udvalgsarbejdet, før vi tager endelig stilling til, hvad vi vil mene om lovforslaget.

Formanden:

Så er det hr. Høgni Hoydal som ordfører.

Høgni Hoydal (TF):

Historien gentager sig, første gang som tragedie, anden gang som farce. Det skrev en klog mand engang. Vi må sige, at han – foreløbig i hvert fald – ser ud til at få ret, når det gælder forholdet mellem Færøerne og Danmark.

For 60 år siden var der ved en folkeafstemning et flertal for færøsk selvstændighed, og man sagde samtidig nej tak til en hjemmestyreordning, der var blevet tilbudt. Den blev indført alligevel uden at spørge det færøske folk, og den har været gældende siden.

De seneste år har der igen været et politisk flertal på Færøerne, der ønsker selvstændighed. Der er blevet lavet store forberedelser, og vi har reduceret det danske bloktilskud med 366 mio. kr. om året. Efter danske forhold ville det svare til, at Danmark sagde nej tak til 40-50 mia. kr. om året.

Selvstændigheden er et ønske om at tage det fulde ansvar for alle områder af vores samfund og ikke mindst at kunne tage ansvaret for vores internationale samarbejde og tage direkte del i globaliseringen uden begrænsninger. Vi vil ud i verden som et ligeværdigt folk og en ligeværdig partner i internationalt samarbejde.

Men nu behandler vi atter en ny omgang hjemmestyre her i Folketinget, uden at det færøske folk er blevet spurgt, og hvor sagerne er blevet hastet igennem midt om natten både i det færøske Lagting og nu her i det danske Folketing – ikke om natten, men også her i Folketinget en hastesag.

Det er ikke demokratisk, og jeg er faktisk meget ked af at være i den situation, at jeg må protestere imod det lovforslag, som statsministeren har fremsat. Specielt er jeg ked af det, fordi det lovforslag jo har været behandlet i det færøske Lagting, hvor et flertal stemte for det. Det har jeg og mit parti protesteret imod med alle til rådighed stående midler. Jeg vil også protestere som folketingsmedlem.

Jeg protesterer altså imod den udemokratiske proces, der er gået forud for disse lovforslags fremsættelse, ligesom det var tilfældet med hjemmestyrelovens tilblivelse. Jeg protesterer også imod indholdet af lovforslagene, både det her og det, som vi behandler senere, der sætter grænser og barrierer for, hvad færøske myndigheder kan foretage sig på vegne af det færøske folk.

Jeg protesterer ikke mindst imod hele den opfattelse af det færøske folks rettigheder og den statsretlige opfattelse, som lægges til grund for lovforslagene her i Folketinget.

Vi ser loven om Færøernes landsstyes indgåelse af folkeretlige aftaler som en lang fastlæggelse af begrænsninger. Hidtil – hvilket flere ordførere har været inde på – har de færøske myndigheder gennem praksis udvidet deres internationale rolle gennem forhandling af fiskeriaftaler, handelsaftaler, dobbeltbeskatningsaftaler, kulturaftaler og andet med andre lande og organisationer.

Kl. 14.20

Vi har også opnået selvstændigt medlemskab af f.eks. NAMMCO, der beskæftiger sig med hval- og sælfangst. Herudover har vi opnået associeret medlemskab af IMO, Den Internationale Søfartsorganisation.

Det er blevet hævdet, at det nye lovforslag blot er en formalisering af den praksis, der allerede har udviklet sig, men det er der ikke tale om. Lovforslaget sætter en lang række begrænsninger, som nu formaliseres og slås fast med syvtommersøm.

Det slås fast, at Færøernes Landsstyre kan indgå folkeretlige aftaler på overtagne områder, men kun på vegne af det danske rige under betegnelsen Kongeriget Danmark, for så vidt angår Færøerne, og kun hvis det ikke strider imod Danmarks interesser.

Hvis Færøerne og Grønland har fælles interesser på et område, er man nødt til at blive enig for at indgå en aftale. Ellers er det stadig væk det danske Udenrigsministerium, der skal føre forhandlingerne.

Når det gælder fiskeri- og handelsaftaler – vi kan f.eks. tage rejespørgsmålet – er der selvfølgelig mange områder, hvor Færøerne og Grønland har samme interesser og derfor ikke kan vælge hver sin vej.

Det fastsættes også her ved lov, at vi ikke kan handle på egne vegne i forsvars- og sikkerhedspolitiske aftaler. Det slås fast, at de danske myndigheder skal konsulteres både forud, under og efter forhandlinger. Derudover slås det fast i § 1, stk. 5, at de danske myndigheder stadig har beføjelse til at indgå, forhandle og opsiges de aftaler, som Færøerne måtte have interesse i.

Grunden til, at vi siger, at det er et tilbage-skridt, er, at det her for første gang er skåret ud i pap i lovgivningen, at der sættes klare begrænsninger for den udvidelse af vores beføjelser, som vi har forsøgt at opnå. Det skaber grobund for unødvendige konflikter; det løser ikke nogen bånd, men binder nye bånd i vores internationale handlemuligheder og vores selvstændighedsproces.

Det, der kunne se ud, som om man giver med den ene hånd, hales rigeligt ind med den anden. Man fastsætter gennem alle paragrafferne og ikke mindst i bemærkningerne de danske myndigheders beføjelser og den danske regerings grundlovsopfattelse af, hvad man kan og ikke kan. Det må jeg protestere imod.

Den konstruktive løsning på denne sag ville være, at det danske Folketing og regeringen sagde: Vi accepterer og støtter de færøske selvstændighedsbestræbelser, og de færøske myndigheder indgår de aftaler i det internationale samfund, som de har behov for; vi samarbejder om det, der er fælles, men der, hvor vi ikke har fælles interesser, må vi kunne indgå vores egne aftaler. Det ville være et bud på globaliseringen, det ville ikke være et nyt hjemmestyre, og det ville ikke være en ny parkering af de færøske selvstændighedsbestræbelser.

Verden er i forandring, nye demokratier tager form, og nye forpligtende internationale samarbejdsformer opstår. Ligestilling, demokrati, ligestyret, menneskerettigheder og folkeret anerkender de fleste i dag som grundlæggende værdier og rettigheder uanset befolkningsantallet, landenes størrelse eller deres økonomiske formåen. Uden et direkte og forpligtende internationalt samarbejde risikerer lande og folk at falde bagud i udviklingen og falde bagud i globaliseringen både økonomisk, socialt, demokratisk og kulturelt.

Danmark står ellers altid internationalt som frontkæmper for disse grundværdier og støtter selvstændighedsbestræbelser, uafhængighed og ligeværdigt samarbejde rundt omkring i verden, og det burde også ske her.

Tjóðveldisflokkurin kan derfor ikke støtte forslaget, som det ligger, og Tjóðveldisflokkurin vil i udvalgsarbejdet forsøge at få belyst alle aspekter og fremsætte nødvendige ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg vil gerne for det første bede hr. Høgni Hoydal – han bruger hele tiden ordet vi – om over for Folketinget og dermed også det danske folk at bekræfte, at hr. Høgni Hoydal ikke taler på Færøernes vegne som sådan en slags udenrigsminister eller ambassadør. Det er det første, jeg gerne vil have en bekræftelse på.

For det andet er det nærmest blevet antydet, at der var et demokratisk problem, der blev udtrykt, som om det her blev vedtaget som sådan en tyv om natten. Nu ved jeg ikke, hvordan de forhandlinger er foregået oppe på Færøerne. Jeg ved, at der her er foregået mange forhandlinger til langt ud på natten, som har været fuldt demokratiske, sågar på værtshuse her i nærheden.

Jeg vil altså bede hr. Høgni Hoydal om at bekræfte for det første, at hr. Høgni Hoydal ikke taler på egne vegne, og for det andet, at demokratiet på Færøerne stadig væk er eksisterende. Ellers synes jeg, at vi har et meget stort problem.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg kan bekræfte, at jeg – det tror jeg også fremgik – taler på mit partis vegne og som folketingsmedlem her. Jeg henviste jo til, at der er et flertal i Lagtinget, der har besluttet det her.

Kl. 14.25

Jeg skal ikke tage de konflikter med herved – om det, der skete – men jeg konstaterer, at det, hvis vi sammenligner med den danske EU-debat og de danske EU-folkeafstemninger, jo egentlig handler om, at Danmark i lovgivningen siger, at der nu er nogle områder, der administreres et andet sted.

Det er også det, de her lovforslag handler om for Færøerne. Her skriver man direkte, at der er visse forhold, som vi ikke bestemmer selv, men som det lægges op til Danmark at bestemme. I Danmark har man jo haft debat, oplysning, folkeafstemninger og debatter, måske også om nat-

ten, men man har ikke vedtaget f.eks. EU-grundloven midt om natten i Folketinget.

Så jeg synes, at man skal tænke i de baner. Hvorfor vil man ikke have en opløsning? Hvorfor spørger man ikke det færøske folk, om det her er den løsning, de ønsker? Det kunne jeg også spørge hr. Søren Espersen om.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Tak for svaret. Jeg har fået en bekræftelse på, at hr. Hogni Hoydal ikke taler på Færøernes vegne, men det andet, jeg spurgte om, synes jeg ikke at jeg har fået en hundrede procents bekræftelse på: Er Færøerne et demokratisk land?

(Kort bemærkning).

Hogni Hoydal (TF):

Jeg er glad for det spørgsmål. Jeg betragter det sådan på Færøerne – det er så en holdning, som jeg tror, at jeg også deler med de partier på Færøerne, som jeg er uenig med – at det færøske parlaments mandat kommer fra det færøske folk, ikke fra det danske Folketing. Og det ville jo være demokratisk.

Men det er ikke demokratisk, at det uden at spørge det færøske folk i et andet parlament fastsættes, at man ikke kan indgå aftaler på det og det område, at man ikke kan overtage de og de områder, og at man ikke kan handle som et selvstændigt subjekt.

Det synes jeg ikke er demokratisk. Så det er det demokratiske underskud, som har ligget på Færøerne lige siden hjemmestyreordningens vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg anerkender fuldt ud, at hr. Hogni Hoydal har nogle andre politiske holdninger end flertallet i Lagtinget på Færøerne. Det kom jo til udtryk her i sidste uge, i lørdags, da man tredjebehandlede det her tilsvarende forslag, men derfra og til at påstå, at der ikke har været demokrati på Færøerne i den her proces, er meget vanskeligt at forstå. Det vil jeg meget gerne have en uddybning af.

(Kort bemærkning).

Hogni Hoydal (TF):

Jeg mener, at de her lovforslag, både overtagesloven og nu ikke mindst denne her udenrigs-politiske bemyndigelseslov, handler om selve de grundlæggende rettigheder for det færøske folk.

Vi kan bare læse bemærkningerne til det danske lovforslag, som også har været behandlet i Lagtinget. Her fastslås det, at man bare har uddelegeret kompetence til det færøske Lagting, altså at kompetencen ikke kommer fra det færøske folk, og at der er visse begrænsninger for, hvad vi kan foretage os.

Det er jeg dybt uenig i. Jeg mener, at hele vores mandat kommer fra det færøske folk. Derfor mener jeg, et det er udemokratisk, at man uden en folkeafstemning, uden en demokratisk debat og over en meget, meget kort tidsperiode gennemfører disse lovforslag uden at spørge folket.

Ligesom det var udemokratisk, at man gennemførte hjemmestyreordningen, som folket kort forinden havde sagt nej til. Det er et demokratisk problem, som man ikke kan løbe fra, og som vi hele tiden støder på, hvis man ikke anerkender, at det færøske folk har selvbestemmelseret i henhold til folkeretten, sådan at vi ikke er en integreret del af det danske rige, men også har selvstændige beføjelser til også at optræde ude i verden.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Fører hr. Hogni Hoydal ikke en unødvendig skræmmekampagne ved at pege på det udemokratiske i det her? Realiteten er jo, at der har været en demokratisk proces. Der har været et naturligt ønske om at modernisere hjemmestyreforholdene på Færøerne, og det kommer nu i det her lovforslag.

Nu piller man alle mulige detaljer frem, hvor man nævner, at det er en opstramning, men realiteten er jo, at fiskeri, handelsforhold, dobbeltbeskatning, kultur, forskning, undervisning, sociale forhold, sundhed, miljø, turisme m.v. er forhold, som overdrages til Færøernes fuldstændig suveræne afgørelse. Er det ikke en forbedring?

(Kort bemærkning).

Hogni Hoydal (TF):

Tak for spørgsmålet. Nej, det er vel en fastsættelse af den praksis, som allerede har indfundet sig. Jeg opponerer imod det helt grundlæggende i, at det færøske folk og det færøske Lagting aldrig før har sagt, at man ikke kan lovgive på visse områder. Det har været sådan en uenighed mellem parterne.

Jeg vil også gerne understrege, at selv om der er partier på Færøerne, der har vedtaget disse lovforslag, så har de understreget, at man ikke

dermed afgiver sin selvbestemmelsesret og accepterer hele det grundlag, der ligger til grund for den danske lovgivning. Det vil jeg meget gerne understrege.

Kl. 14.30

Men det er ikke en skræmmekampagne. Når vi skal træffe beslutninger om ordninger, som fru Pia Larsen nævnte hun ville have til at gælde i flere år, synes jeg altså, at det kræver en demokratisk proces, ligesom vi havde til selvstændighedsforhandlingerne, hvor vi havde forberedelser, oplysning og udredninger og var klar til at tage en folkeafstemning, når vi havde det resultat.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Nu nævnte jeg jo en række sagsområder, som overgår til Færøerne. Nu er jeg ikke selv færing, så jeg kunne måske få lidt oplysning om, hvordan det går med de her sagsområder. Har man udfyldt rammerne fuldstændig på den række af felter, som ligesom bliver nævnt her i lovforslaget?

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Ja. Jeg er meget glad for forslaget og også glad for måske at kunne aflive nogle myter. Nu har jeg den her holdning, og man bliver ofte opfattet som lidt rabiater osv., eller hvad man nu bliver i Folketinget. Det er så helt i orden.

Men vores problemer opstår jo på de områder, hvor vi og Danmark har divergerende interesser, hvor vi gerne vil have en selvstændig stemme i stedet for at have en fælles stemme. Det gælder f.eks. IWC, Den Internationale Hvalfangstkommission; et enigt Lagting har ønsket et selvstændigt medlemskab af Nordisk Råd, og vi ønsker et selvstændigt medlemskab af andre organisationer. Det er der, begrænsningerne kommer ind, præcis på de områder, hvor vi har behov for selvstændighed.

Også den her begrænsning med, at Færøerne og Grønland skal være enige f.eks. i spørgsmål i organisationer, der berører fiskeriet i Nordatlanten. Det er et problem. Vi er meget glade for samarbejdet med Grønland, men der er altså divergerende interesser f.eks. i rejfiskeriet og med hensyn til andre fiskearter. Så det er der, hvor der er divergerende interesser, problemerne opstår. Det er ikke nogen modstand mod Danmark. Der, hvor vi er enige, er det helt i or-

den, men det er der, hvor problemerne opstår, at vi ikke har de nødvendige handlemuligheder.

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg synes, det er lidt ved siden af, når hr. Høgni Hoydal udtaler, at der har været en udemokratisk tilgang i den her sag. Det her forslag blev forelagt Lagtinget den 29. april, og den 3. maj kom det til første behandling. Udvalget har holdt tre møder – den 4., 9. og 10. maj. Så kom der anden behandling og tredje behandling, og det blev endeligt besluttet den 14. maj.

Men jeg kan sige, at debatten om dette forslag tog omkring 5 timer, og det var altså både ved første behandling og ved anden behandling, det tog 5 timer hver gang. Ved tredje behandling uden noget ændringsforslag tog det 2½ time. Så i hvert fald har hr. Høgni Hoydal haft den tælle tid til dette her forslag hjemme på Færøerne, som han og hele hans parti ifølge forretningsordenen kunne opnå.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil ikke indgå i en konflikt med hr. Anfinn Kallsberg. Jeg konstaterer bare, at behandlingen af disse forslag, som gælder nogle grundlæggende rettigheder, hvor man i lovgivningen sætter nogle begrænsninger for, hvad man kan og ikke kan, burde have en behandling, der ikke blot varede længere i Lagtinget, men hvor man også fik belyst alle de ting, som man er i tvivl om, og hvor man havde eksperter inde.

Jeg mener også, der burde have været en folkelig debat om sådan et skridt som det her, som nogle har kaldt historisk. Hvis man er enig i det, hvorfor er man så bange for at få det behandlet i offentligheden og blandt det færøske folk? Det ville da være helt naturligt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil bare gerne spørge ordføreren, om ordføreren er bekendt med, om reglerne for behandling af lovforslag på Færøerne er anderledes tidsmæssigt, end de er i Danmark. I Danmark er det jo sådan, at der skal gå 30 dage, fra man fremsætter et lovforslag, til det kan godkendes endeligt. Så mit spørgsmål er kun: Er der andre regler på Færøerne, end der er her i landet, så vidt det er ordføreren bekendt?

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for spørgsmålet. Nej, der er nogenlunde de samme regler om, at der skal gå en vis tid fra fremlæggelse til første behandling. Der skal sædvanligvis gå 1 måned. Men her er der altså blevet givet dispensation i forbindelse med behandlingen. Jeg tror måske, at vi senere i dag får et svar, hvorfor det har så stor en hast, om det er et krav fra det færøske landsstyre, eller om det er regeringen, der ønsker det gennemført. Det har vi heller ikke fået en klar udmelding om.

Jeg kan så tilføje, at nu siger man jo, at der er en stor enighed i det færøske Lagting, og forslaget blev så stemt igennem, men der blev også fra de partier, der stemte for, sagt, at der havde været visse krav fra den danske regering, som de ikke var glade for, bl.a. at man skulle behandle danske lovforslag i Lagtinget osv. osv. Det kan jeg jo vende tilbage til.

Kl. 14.35

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Med det her forslag er det sådan, at der ikke er givet dispensation med hensyn til tidsfristen for behandlingen i Lagtinget, men det er rigtigt, at det er fremsat efter den sidste dag, hvor man kan forelægge sager for Lagtinget, som er den 5. marts.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det kan jeg bekræfte, og jeg skal heller ikke gå længere ind i de færøske overvejelser. Det er en debat, vi har taget på Færøerne, og som vil fortsætte der. Jeg ønsker ikke at stå her i noget oppositionsforhold til hr. Anfinn Kallsberg.

Formanden:

Tak til hr. Høgni Hoydal.

Og så er det hr. Anfinn Kallsberg som ordfører.

Anfinn Kallsberg (FF):

Det har været en diskussion om, hvor stor betydning det her lovforslag har for Færøernes deltagelse i udenrigspolitiske spørgsmål, og hvor stor ændring det medfører.

Men jeg synes, at det er rigtigt at gå tilbage til at se på, hvor den hjemmel er, som Færøerne i dag udøver sin politiske kompetence ud fra. Det er nemlig hjemmestyreordningens § 5, hvor der

står, at rigsmyndighederne har afgørelsen i spørgsmål, der angår rigets forhold til udlandet. Det er den lovmæssige vedtægt, som er gældende for Færøerne i dag.

Men man har nok med tiden set, at det, når man skal udvikle sig som et samfund, er nødvendigt, at man også på det udenrigspolitiske område får kompetence. Det har så udmøntet sig i en praksis igennem årene, hvor Færøerne f.eks. først og fremmest sammen med det danske Udenrigsministerium har forhandlet fiskeri-aftaler med sine naboer i Nordatlanten.

Siden har det så også udviklet sig til på handelsområdet at gælde handelsaftaler med andre lande, og efterhånden er der kommet mere og mere pres på at komme videre i den her proces.

Det, som ligger i det foreliggende lovforslag, er stort set, at man nu lovmæssigt formaliserer den praksis, som er gældende. Og dog. Der er nogle ændringer, som er kommet ind i dette lovforslag, og som jeg synes går i den rigtige retning.

Nu bliver der her fra talerstolen sagt, at man er bange for, at der sættes et skot op, når der nu i lovform stadfæster det, som er gældende praksis, sådan at vi ikke kan komme videre i den udenrigspolitiske udvikling. Det er jeg ikke enig i, for vi er jo i en forrygende udvikling særlig på det udenrigspolitiske og globale område.

Så jeg er helt sikker på, også efter at denne lov er vedtaget, at omstændighederne og globaliseringen som sådan også vil være en forudsætning for, at man også på det udenrigspolitiske område finder praktiske løsninger – og det er det, som skal til.

Det har ikke været nogen nem opgave at få det her lovforslag igennem på Færøerne, for der er grundlæggende uenighed mellem danske rigsmyndigheder og hele det politiske spektrum på Færøerne med hensyn til, hvordan man skal formalisere sådan nogle ting.

Men jeg er taknemmelig for, at man fra dansk side og fra færøsk side har fundet sammen om det pragmatiske i at lave den her ordening, og jeg er forvisset om, at det at gennemføre dette forslag ikke sker med det for øje, at man skal indtage nogen beføjelser, som vi allerede har fået på Færøerne.

Derfor har man også på Færøerne fremsat et særligt lovforslag, hvor Lagtinget har ytret sin mening og særlig sine generelle bemærkninger, som er en del af denne sag.

Formanden:

Tak til hr. Anfinn Kallsberg. Så er det statsministeren.

Kl. 14.40

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, der har givet tilslutning til forslaget. Det er et forslag, som er parallelt med det, vi under det tidligere punkt behandlede vedrørende Grønland.

Jeg vil gerne understrege – og jeg gør det særlig i relation til de bemærkninger, som hr. Høgni Hoydal kom med – at det forslag, der ligger her, er resultatet af forhandlinger, der er gennemført med det færøske landsstyre, og en aftale, der er indgået mellem den færøske lagmand og mig.

Jeg har stor respekt for hjemmestyret og de aftaler, vi indgår, og lovforslaget her er altså i overensstemmelse med den aftale, der er indgået. Det synes jeg er vigtigt at understrege, specielt når hr. Høgni Hoydal siger, at det ikke har været underkastet en demokratisk proces.

Jeg skal ikke blande mig i, hvorledes sagerne behandles på Færøerne, men jeg vil bare understrege, at alle regler i relation til den danske regering og det danske Folketing er fulgt. Vi har hørt, om der er tilslutning til, at den danske regering kan fremsætte dette lovforslag i Folketinget. Vi har fået et ja, og så fremsætter vi selvfølgelig lovforslaget. Hvorledes det så er blevet behandlet på Færøerne, er et færøsk anliggende og en færøsk diskussion.

Det, jeg konstaterer, er altså, at det er et flertal i det færøske Lagting, som har tilsluttet sig selve lovteksten. Jeg må så sige, når jeg hører hr. Høgni Hoydal, at det jo er altid interessant at høre hr. Høgni Hoydal. Det er klare synspunkter, men de dækker altså ikke et flertal på Færøerne. Hr. Høgni Hoydal siger, at det eneste rigtige ville være, at den danske regering gav støtte til de færøske selvstændighedsbestrebelser. Vores position er meget klar. Regeringens position er, at kommer der et ønske fra færøsk side om færøsk selvstændighed, får Færøerne selvstændighed, og jeg har set, at det er blevet bakket op af et meget bredt flertal her i Folketinget. Så enkelt er det.

Det er det færøske folk selv, der beslutter sin egen skæbne og fremtid, og derfor er sagen sådan set meget enkel. Hr. Høgni Hoydal kan bare søge tilslutning til sit synspunkt på Færøerne, og den dag hr. Høgni Hoydal har et flertal for sit synspunkt på Færøerne, kan hr. Høgni Hoydal

få det, som han vil have det. Men så længe hr. Høgni Hoydal ikke har det, opererer vi altså inden for rammerne af et rigsfællesskab. Det er sådan set det, der er udgangspunktet her.

Inden for den ramme prøver vi så at udvikle og modernisere rigsfællesskabet i retning af stadig mere færøsk og i øvrigt også grønlandsk indflydelse på egne anliggender. Det er sådan set den enkle kendsgerning i det her.

Når vi ser på selve lovforslagets indhold, ser vi, at det i al sin enkelthed går ud på, at Færøernes landsstyre får fuldmagt til på rigets vegne at forhandle og indgå folkeretlige aftaler inden for områder, som er overtaget af de færøske myndigheder.

Til hele diskussionen af, hvad der så er af nyt i det osv., kan jeg egentlig bedst henvise til bemærkningerne til § 1 i lovforslaget. Jeg tillader mig at citere fra bemærkningerne til § 1, fordi jeg synes, det her fremgår så klart og tydeligt:

»Bestemmelserne i § 1, stk. 1 og 2, 2. pkt., etablerer en generel ordning, der gælder for alle folkeretlige aftaler, der opfylder lovens betingelser. Den indebærer en bemyndigelse for Færøernes landsstyre som sådant til at forhandle og indgå visse folkeretlige aftaler på rigets vegne. Det tilkommer således i de konkrete situationer det færøske landsstyre selv at udpege den eller de personer, som kan handle i medfør af § 1. På disse to punkter indebærer ordningen en ændring i forhold til den gældende praksis, hvor udenrigsministeren i overensstemmelse med grundlovens § 19 i konkrete sager giver fuldmagt til navngivne ressortministre, embedsmænd og andre – herunder efter omstændighederne medlemmer af Færøernes landsstyre og dets embedsmænd – til at optræde på rigets vegne i forbindelse med forhandling og indgåelse af konkrete folkeretlige aftaler.«

Kl. 14.45

Det fremgår meget tydeligt, hvad det er, der ligger i det, og jeg må sige, at det er en gåde for mig, at nogen overhovedet kan få sig selv til at fremstille det, som om der skulle ligge begrænsninger i det eller ligge et tilbageskridt i det. Der er tale om et fremskridt i henseende til, at Færøerne her får en udvidet kompetence på det udenrigspolitiske område i sager eller på områder, som man fuldt ud har overtaget.

Jeg er glad for, at et flertal har givet tilslutning til forslaget, og jeg betragter også dette forslag som et led i den fortsatte udvikling og modernisering af rigsfællesskabet.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Nu brugte statsministeren en stor del af sin tale på min person. Det skal jeg lade ligge. Jeg er mere interesseret i det, som statsministeren sagde om selve indholdet i forslaget.

For det første vil jeg til diskussionerne om det her med at lytte til det færøske folk spørge:

Hvornår har det færøske folk afgivet disse rettigheder til Danmark? Hvornår har man sagt, at man ikke kan handle selv i udenrigspolitiske anliggender? Hvornår har det færøske folk besluttet det? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er, at statsministeren nævnte § 1 og bemærkningerne dertil, så vil jeg spørge om bemærkningerne til § 2, hvor der står:

»Aftaler, som indgås i medfør af § 1, betegnes som aftaler mellem enten »Kongeriget Danmark for så vidt angår Færøerne« eller »Kongeriget Danmark for så vidt angår Færøerne og Grønland«. Disse betegnelser viser, at Færøernes landsstyre henholdsvis Grønlands landsstyre handler på hele rigets vegne og ikke som et selvstændigt folkeretssubjekt.«

Er det rigtigt forstået? Er det sådan, det skal opfattes? For det må jeg protestere imod.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Vi er tilbage ved den diskussion, som jeg tog fat i i mine bemærkninger, nemlig at hr. Høgni Hoydals udgangspunkt er et helt andet. Hr. Høgni Hoydals udgangspunkt er, at han ønsker, at Færøerne skal være selvstændig. Det er respektabelt, og den kamp må hr. Høgni Hoydal så tage på Færøerne.

Lad mig gentage: Det er op til det færøske folk selv at beslutte sin egen fremtid. Ønsker man selvstændighed, kan man få det. Det er kun et spørgsmål om at træffe en beslutning på Færøerne.

Det vil sige, at indtil da opererer vi altså inden for rigsfællesskabets rammer, og der siger det sig selv, at rigsfællesskabet som sådan kun kan fremtræde som ét folkeretssubjekt. Det siger sig selv. Vil man have ændret det, skal man kræve selvstændighed.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Vi har jo været igennem det her flere gange, og vi kommer måske ikke så meget videre med præcis den diskussion, undtagen at jeg er helt uenig med statsministeren.

Når statsministeren også i en erklæring nu har talt om den færøske selvbestemmelsesret i henhold til folkeretten, så betyder det ikke blot, at man siger, at så må vi bare rejse, når vi har lyst, så betyder det også, at vi kan få en organiseret proces hen imod selvstændighed, at vi har en international rolle osv. osv.

Det er jo international folkeret, vi henviser til, og så er det ikke dansk statsret, men det virker på mig, som om statsministeren kun taler inden for en dansk statsretlig opfattelse og ikke ud fra det, som jeg opfatter som det færøske folks rettigheder i henhold til international lovgivning.

Jeg vil bare stille et enkelt spørgsmål: Vil den her lovgivning f.eks. give Færøerne mulighed for at optræde selvstændigt i IWC, altså Den Internationale Hvalfangst Kommission?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen hele hvalfangstdiskussionen er jo et interessant politisk tema, hvor det er velkendt, at der inden for rigsfællesskabet er forskellige opfattelser. Sådan er det jo.

Med et rigsfællesskab må man sige, at der er ét folkeretssubjekt, for nu at bruge det fine udtryk, og man kan jo ikke have flere til at tale på et riges vegne. Det er jo derfor, at denne lov giver mulighed for, at i sager, der er fuldt overtaget af Færøerne, kan Færøerne forhandle på rigets vegne og indgå aftaler.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er til spørgsmålet om, hvorfor det skal gå stærkt. Jeg vil høre, om statsministeren kan oplyse, om det er statsministeren eller andre i den danske regering, der har udtrykt ønske om, at det skal gå så stærkt, eller om det er Færøerne eller det er Grønland.

Kl. 14.50

Hvem er det, der har ønsket, at det skal gå så stærkt, at man har måttet behandle forslagene med dispensation både i Grønland og på Færøerne, og at vi også skal behandle det meget, meget hurtigt her i Folketinget, hvis vi skal nå det inden sommerferien?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil sige, at det er et fælles ønske, at en sag, der har været meget, meget drøftet og forhandlet gennem ganske lang tid, nu også finder sin afslutning, når der er indgået aftaler.

Jeg vil minde om, at for så vidt angår Grønland, altså den udenrigspolitiske fuldmagt til Grønland, har der ligget et lovforslag i meget lang tid, det har bare ligget og ventet. Sagen har været kendt lige så længe, for så vidt angår Færøerne, her har det bare taget lidt længere tid at gennemføre de afsluttende drøftelser og forhandlinger.

Der er jo ikke noget underligt i, at når man gennem meget lang tid har drøftet og forhandlet en sag, vil man også gerne have, at den når sin afslutning, når der er opnået enighed. Det er simpelt hen derfor, at der er et fælles ønske om, at vi nu lige så godt kan afslutte sagen, efter at den har været tygget igennem så længe.

Jeg vil meget stærkt afvise, at der skulle være tale om nogen hastesag. Tværtimod er det en sag, der har været behandlet i, jeg havde nær sagt årevis.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er muligt, det har været behandlet i årevis på regeringsniveau. Men det, jeg spørger om, er, hvorfor det skal gå så stærkt på parlamentsniveau. Det synes jeg jo er nok så interessant. Det er ikke nok, at vi kan se forskellige steder, at statsministeren forhandler med nogen om at lave et lovforslag. Vi kan jo først begynde at behandle lovforslaget, når vi får det fremsat i Folketinget.

Det er derfor, jeg spørger til, hvorfor man har ønsket, at det skulle gå så stærkt i de tre parlamenter, så der ikke er tid til en ordentlig udvalgsbehandling, hvor vi kan få belyst de forskellige spørgsmål, der bliver rejst, f.eks. det spørgsmål, hr. Høgne Hoydal rejser om, hvad der ligger i, at Færøerne ikke kan betragtes som et selvstændigt folkeretssubjekt, når vi samtidig for nylig har fået anerkendelsen i forhold til det grønlandske folk af, at de skal betragtes som et folk i folkeretlig henseende.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen der skal bruges den tid, der skal bruges på at gennemføre et ordentligt udvalgsarbejde. Det gælder alle sager og selvfølgelig også denne. Der står ingen steder skrevet noget om, hvornår Folketinget skal afslutte sit arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 11/5 2005).

Sammen med denne sag foretoges:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om visse personalemæssige spørgsmål i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af finansministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 11/5 2005).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Larsen (V):

De to lovforslag, vi skal behandle nu, er som det, Folketinget behandlede for lidt siden, udtryk for den modernisering og opdatering af forholdet mellem Færøerne og rigsfællesskabet, som har været så ufattelig længe undervejs. Så sent som den 4. april i år underskrev Færøernes lagmand og Danmarks statsminister aftalen, der ligger til grund for disse to lovforslag.

Som en af dem, der har fulgt forholdet mellem Færøerne og Danmark på godt og ondt siden banksagen i begyndelsen af 1990'erne, er det mig en stor glæde både personligt og som Venstres ordfører at kunne medvirke til behandlingen af disse to lovforslag. De repræsenterer virkelig en ny æra i forholdet mellem Færøerne og Danmark.

For at citere fra de generelle bemærkninger til den færøske udgave af overtagelsesloven, så er der nu – måske lidt populært sagt – tale om at vende ordningen på hovedet i forhold til den hidtidige hjemmestyreløvs. Det betyder, at hvor